

KURATORIUM OŚWIATY W WARSZAWIE STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

Na podstawie art. 22b w związku z art. 22c ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 560) w związku z art. 51 ust. 1 pkt 16 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2024 r., poz. 737 ze zm.) określa się *Standardy Ochrony Małoletnich*, zwane dalej Standardami.

Standardy ochrony małoletnich to zbiór zasad, które pomagają tworzyć przyjazne i bezpieczne środowisko dla dzieci na terenie Kuratorium Oświaty w Warszawie (w tym Delegatur w Ciechanowie, Ostrołęce, Płocku, Radomiu oraz Siedlcach).

Naczelną zasadą wszelkich działań podejmowanych przez pracowników Kuratorium Oświaty w Warszawie jest działanie dla dobra małoletniego i w jego najlepszym interesie w celu zapewnienia mu bezpieczeństwa i ochrony.

SPIS TREŚCI

KURATORIUM OŚWIATY W WARSZAWIE STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH1

Rozdział 1 Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a pracownikami Kuratorium Oświaty w Warszawie, w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich, a także wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi.....4

Rozdział 2 Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego.6

Rozdział 3 Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz instytucji, które posiadają takie uprawnienia.6

Rozdział 4 Zasady przeglądu i aktualizacji standardów.7

Rozdział 5 Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie pracowników Kuratorium Oświaty w Warszawie do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności.8

Rozdział 6 Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania.9

Rozdział 7 Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia; w tym zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.9

Rozdział 8 Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.10

Rozdział 9 Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet; w tym procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie.11

Rozdział 10 Przepisy końcowe11

Kuratorium Oświaty w Warszawie wprowadza Standardy Ochrony Małoletnich, w szczególności w związku:

1. Ze sprawowanym nadzorem pedagogicznym.
2. Ze współdziałaniem z innymi organami, organizacjami i podmiotami w sprawach dotyczących warunków rozwoju dzieci i młodzieży, w tym przeciwdziałaniu zjawiskom patologii społecznej.
3. Z kontrolą wypoczynku.
4. Z organizacją konkursów przedmiotowych, tematycznych i interdyscyplinarnych.
5. Z udziałem pracowników Kuratorium w konkursach, zajęciach, spotkaniach, imprezach i uroczystościach szkolnych oraz innych przedsięwzięciach.

Rozdział 1

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a pracownikami Kuratorium Oświaty w Warszawie, w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich, a także wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi.

§ 1.

1. Pracownik Kuratorium Oświaty w Warszawie jest zobowiązany do zapewnienia bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego małoletnich w związku z podejmowanymi czynnościami w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego, takimi jak: m. in.: obserwacja lekcji/zajęć, ankietowanie uczniów, przeprowadzanie rozmów z udziałem dzieci i uczniów oraz kontrolą wypoczynku.
2. Pracownik Kuratorium Oświaty w Warszawie jest zobowiązany do zapewnienia bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego podczas sprawowania opieki nad małoletnimi w trakcie organizacji konkursów przedmiotowych, interdyscyplinarnych i tematycznych.
3. Pracownik Kuratorium Oświaty w Warszawie jest zobowiązany do zapewnienia bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego podczas udziału, w konkursach, zajęciach, spotkaniach, imprezach i uroczystościach szkolnych oraz innych przedsięwzięciach.
4. Pracownik Kuratorium Oświaty w Warszawie, o ile zaistnieje taka potrzeba, podczas stosowania Standardów, uwzględnia sytuację dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

§ 2.

Pracownik Kuratorium Oświaty w Warszawie w relacjach z małoletnim:

- 1) zachowuje cierpliwość;
- 2) okazuje szacunek i takt;
- 3) nie zawstydzają;
- 4) nie upokarza;
- 5) nie lekceważy i nie obraża;
- 6) nie stosuje przemocy i agresji;
- 7) nie narusza strefy intymności;
- 8) nie podnosi głosu, nie krzyczy;
- 9) nie nawiązuje żadnych relacji o niedozwolonym charakterze;
- 10) nie zachowuje się w obecności małoletnich w sposób niestosowny (nie używa wulgarnych słów, gestów i żartów, nie czyni obraźliwych uwag);
- 11) nie dyskryminuje, nie zastrasza, nie mobbinguje;
- 12) reaguje w sytuacji krzywdzenia lub uzyskania informacji o krzywdzeniu dziecka;
- 13) reaguje w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa małoletnich;
- 14) reaguje na niewłaściwe zachowania innych wobec małoletniego;
- 15) docenia i szanuje wkład małoletnich w podejmowane działania;
- 16) traktuje dzieci równo bez względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, światopogląd, status społeczny, etniczny, kulturowy i religijny;
- 17) zgłasza wszelkie nieprawidłowości zgodnie z przyjętymi procedurami.

§ 3.

1. Pracownik Kuratorium Oświaty w Warszawie w czasie wykonywania obowiązków służbowych zapewnia, aby małoletni:

- 1) był akceptowany;
 - 2) miał możliwość wyrażania swojego zdania;
 - 3) miał prawo do bezpiecznej nauki i zabawy;
 - 4) miał prawo do wypoczynku, gdy jest zmęczony;
 - 5) miał prawo do zabawy i wyboru towarzyszy zabawy;
 - 6) okazywał szacunek i był szanowany;
 - 7) był zachęcany do budowania pozytywnych relacji z innymi, opartych na wzajemnym szacunku i zrozumieniu.
2. Niedozwolone zachowania między dziećmi to w szczególności:
- 1) używanie wulgaryzmów;
 - 2) wyrażanie się w sposób agresywny, obraźliwy;
 - 3) wyzywanie, ośmieszanie, znieważanie, wzajemne zawstydzanie, obrażanie, krzyczenie, zastraszanie, poniżanie, przymuszanie;
 - 4) wzajemne dotykanie w sposób nieprzyzwoity, niestosowny, przekraczający granice intymności innego dziecka;
 - 5) niestosowne odzywanie się;
 - 6) rozwiązywanie konfliktów w sposób siłowy;
 - 7) utrwalanie i udostępnianie wizerunku innego dziecka bez jego wiedzy oraz zgody;
 - 8) stosowanie wobec innych dzieci różnych form cyberprzemocy;
 - 9) niestosowne i obraźliwe wypowiedzi, żarty, gesty, dowcipy, komentarze.

§ 4.

1. Wszelkie konflikty pomiędzy małoletnimi i z udziałem małoletnich powinny być rozwiązywane w sposób pokojowy i konstruktywny.
2. Pracownik Kuratorium Oświaty w Warszawie w bezpośrednich kontaktach z małoletnim (podanie ręki, interakcja wynikająca z zadań) spełnia standardy bezpiecznego kontaktu, jest otwarty na potrzeby małoletniego w danym momencie, uwzględnia wiek małoletniego, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny.

§ 5.

1. Pracownik Kuratorium Oświaty w Warszawie w związku z wykonywanymi czynnościami służbowymi nie ma prawa zapraszać małoletnich do swojego miejsca zamieszkania i nie ma prawa spotykać się z małoletnimi poza działaniami służbowymi, o których mowa w § 1. Nie kontaktuje się z małoletnimi poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile społecznościowe, forum) bez zgody rodzica/prawnego opiekuna dziecka.
2. Jeśli w związku z wykonywanymi czynnościami służbowymi zachodzi konieczność spotkania Pracownika Kuratorium Oświaty w Warszawie z małoletnimi, np. w siedzibie Kuratorium Oświaty w Warszawie lub delegaturach, odbywa się to za wiedzą i zgodą rodziców/opiekunów prawnych dziecka.
3. Ograniczenia, o których mowa w ust. 1, nie dotyczą relacji towarzyskich, rodzinnych, sąsiedzkich itp.; utrzymywanie takich relacji odbywa się z poszanowaniem praw małoletnich.

Rozdział 2

Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego.

§ 6.

Jako krzywdzenie małoletniego określa się popełnienie czynu zabronionego, czynu karalnego na szkodę dziecka lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbanie, czy też zaniechanie.

§ 7.

Pracownik Kuratorium Oświaty w Warszawie:

- 1) Jest zobowiązany do podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego.
- 2) W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu małoletniego niezwłocznie przekazuje posiadaną informację osobie wyznaczonej, o której mowa w § 8, odpowiedzialnej w Kuratorium Oświaty w Warszawie za przyjmowanie zgłoszeń w ww. zakresie.
- 3) W uzgodnieniu z bezpośrednim przełożonym podejmuje decyzję o dalszych działaniach. Ustala okoliczności związane z krzywdzeniem małoletniego. Informuje rodziców/opiekunów prawnych o zaistniałej sytuacji/podejrzeniu, a w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez rodziców podejmuje interwencję we współpracy z odpowiednimi służbami (Policja, pogotowie ratunkowe), adekwatnie do pozyskanej informacji.

Rozdział 3

Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz instytucji, które posiadają takie uprawnienia.

§ 8.

Mazowiecki Kurator Oświaty wyznacza osobę odpowiedzialną za przygotowanie Pracowników Kuratorium Oświaty w Warszawie do stosowania niniejszych Standardów, za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego i dokumentowanie podejmowanych czynności oraz za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu, udzielenie mu wsparcia, dokumentowanie podejmowanych czynności, a także za dokumentowanie ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających małoletniemu i przechowywanie dokumentów w tych sprawach.

§ 9.

Pracownik Kuratorium Oświaty w Warszawie, za wiedzą bezpośredniego przełożonego, podejmuje konsultację w zakresie potrzeby złożenia zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, w miarę potrzeb również z innymi podmiotami, m.in. ze szkołami, z organami prowadzącymi, z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, ośrodkami opieki psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży, ośrodkami pomocy społecznej, lokalnymi organizacjami pozarządowymi, innymi służbami.

§ 10.

W uzasadnionych przypadkach osoba wyznaczona, o której mowa w § 8 dokonuje stosownych zgłoszeń bądź zawiadomień o incydentach lub zdarzeniach zagrażających dobru małoletniego odpowiednim organom, instytucjom i podmiotom, a w szczególności: pomocy społecznej, policji, prokuraturze, sądowi rodzinnemu, grupie diagnostyczno-pomocowej, o której mowa w art. 9a ust. 10a-11c ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, centrum interwencji kryzysowej, placówce ochrony zdrowia.

Rozdział 4

Zasady przeglądu i aktualizacji standardów.

§ 11.

1. Mazowiecki Kurator Oświaty lub osoba przez niego wyznaczona dokonuje przeglądu Standardów co najmniej raz na dwa lata.
2. Przy dokonaniu przeglądu Standardów weryfikuje się stan prawny, zaistniałe zdarzenia, zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i skuteczność podejmowanych działań.
3. W przypadku stwierdzenia potrzeby aktualizacji Standardów wyznaczona osoba każdorazowo informuje Mazowieckiego Kuratora Oświaty, a w przypadku gdy przeglądu dokonuje Mazowiecki Kurator Oświaty informuje osobę wyznaczoną, o której mowa w § 8 o potrzebie wprowadzenia zmian.
4. Zmiany mogą być proponowane i przekazane do Mazowieckiego Kuratora Oświaty przez każdego pracownika Kuratorium Oświaty w Warszawie za pośrednictwem bezpośredniego przełożonego lub osoby wyznaczonej, o której mowa w § 8.

§ 12.

1. Mazowiecki Kurator Oświaty wyznacza osoby, które opracowują skróconą wersję Standardów, przeznaczoną dla małoletnich.
2. Skrócona wersja Standardów jest sporządzona z uwzględnieniem jej wykorzystania i zrozumienia przez małoletnich.
3. Skrócona wersja Standardów może zawierać piktogramy, obrazki, itp. ułatwiające jej zrozumienie i przyswojenie przez małoletnich.

§ 13.

1. W celu dokonania aktualizacji Standardów Mazowiecki Kurator Oświaty powołuje zespół, w skład którego może wejść każdy pracownik Kuratorium Oświaty w Warszawie oraz inne zaproszone osoby.
2. Mazowiecki Kurator Oświaty może zwrócić się do instytucji zewnętrznej w celu uzyskania wsparcia merytorycznego w zakresie aktualizacji Standardów.
3. Jeżeli aktualizacja Standardów wymaga zmiany ich skróconej wersji, aktualizacji dokonują osoby, o których mowa w § 12.

§ 14.

Informacja o aktualizacji Standardów jest zamieszczana na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Warszawie i wywieszana w widocznym miejscu w siedzibie Kuratorium Oświaty w Warszawie oraz w siedzibach delegatur, w wersji pełnej oraz skróconej, przeznaczonej dla małoletnich, a także w Biuletynie Informacji Publicznej Kuratorium Oświaty w Warszawie.

Rozdział 5

Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie pracowników Kuratorium Oświaty w Warszawie do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności.

§ 15.

1. Za przygotowanie Pracowników Kuratorium Oświaty w Warszawie do stosowania i przestrzegania Standardów odpowiada osoba wyznaczona, o której mowa w § 8.
2. Wszyscy Pracownicy Kuratorium Oświaty w Warszawie mają obowiązek zapoznać się ze Standardami oraz je stosować.
3. Przynajmniej raz w roku Mazowiecki Kurator Oświaty lub wyznaczona przez niego osoba przeprowadza szkolenie pracowników przypominające stosowanie Standardów.
4. Szkolenie przypominające o stosowaniu Standardów realizowane jest szczególnie przed przeprowadzeniem poszczególnych etapów konkursów przedmiotowych, tematycznych i interdyscyplinarnych, podczas których małoletni mają kontakt z Pracownikami Kuratorium Oświaty w Warszawie.

§ 16.

1. Na przygotowanie Pracowników Kuratorium Oświaty w Warszawie składa się:
 - 1) przekazanie informacji o funkcjonujących Standardach;
 - 2) przekazanie zasad obowiązujących podczas sprawowania opieki.;
 - 3) wskazanie obowiązku podejmowania działań na podstawie Standardów, w tym o sposobie podejmowania takich działań;
 - 4) każdorazowe informowanie o aktualizacji Standardów i o możliwości proponowania zmian.
2. Osoba wyznaczona, o której mowa w § 8, dokumentuje przygotowanie Pracowników Kuratorium Oświaty w Warszawie do stosowania Standardów, sporządzając stosowną listę do podpisu pracowników. Lista może być sporządzana elektronicznie.
3. Każdy pracownik potwierdza podpisem (lub w systemie EZD poprzez akceptację) zapoznanie się i przyjęcie do stosowania Standardów. W przypadku aktualizacji Standardów każdy pracownik potwierdza zapoznanie się ze Standardami po każdej wprowadzonej aktualizacji.
4. Powyższe potwierdzenia przechowuje osoba wyznaczona, o której mowa w § 8.

Rozdział 6

Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania.

§ 17.

Standardy są udostępniane na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Warszawie i wywieszone w widocznym miejscu w siedzibie Kuratorium Oświaty w Warszawie oraz w siedzibach delegatur Kuratorium Oświaty w Warszawie, w wersji pełnej oraz wersji skróconej przeznaczonej dla małoletnich, a także w Biuletynie Informacji Publicznej Kuratorium Oświaty w Warszawie.

§ 18.

1. Rodzice/opiekunowie prawni małoletnich oraz małoletni zapoznają się treścią Standardów poprzez stronę internetową Kuratorium Oświaty w Warszawie, a podczas

- udziału małoletnich w konkursach, spotkaniach, imprezach i innych przedsięwzięciach przez informację dostosowaną do wieku małoletnich.
2. W celu przekazania informacji o obowiązujących Standardach mogą być organizowane również spotkania online.
 3. Małoletni są informowani o obowiązujących Standardach w sposób przystępny z uwzględnieniem konieczności ich zrozumienia. W razie potrzeby informacja przekazywana jest za pośrednictwem dyrektorów szkół i placówek.

Rozdział 7

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia; w tym zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.

§ 19.

1. Osoba wyznaczona, o której mowa w § 8, przyjmuje zgłoszenia o zdarzeniach zagrażających małoletniemu oraz uruchamia odpowiednią ścieżkę interwencji.
2. Dokumentowanie zgłoszeń następuje według formularza, stanowiącego załącznik nr 1 do Standardów Ochrony Małoletnich w Kuratorium Oświaty w Warszawie.

§ 20.

W przypadku ujawnienia zdarzenia zagrażającego małoletniemu lub krzywdzącego małoletniego, osoba wyznaczona, o której mowa w § 8, udziela mu wsparcia.

Wsparcie może być udzielane przy współudziale pracowników szkoły lub placówki, na zasadach określonych poniżej.

§ 21.

1. Wsparcie obejmuje w zależności od zdarzenia:
 - 1) rozmowy z małoletnim, rodzicami/opiekunami prawnymi;
 - 2) organizację pomocy medycznej;
 - 3) przekazanie informacji o instytucjach udzielających pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia rodziny, w tym o formach pomocy świadczonych dzieciom przez instytucje;
 - 4) podjęcie współpracy z instytucjami zewnętrznymi w zależności od potrzeb.
2. Udzielane wsparcie jest dokumentowane poprzez sporządzenie notatki, która jest załączana do sporządzonej pisemnej informacji o zdarzeniu.

§ 22.

1. Wsparcie może mieć charakter jednorazowy, doraźny.
2. W przypadku potrzeby podjęcia działań kompleksowych Mazowiecki Kurator Oświaty informuje o tym fakcie dyrektora szkoły lub placówki lub zawiadamia odpowiednie organy lub instytucje.

§ 23.

W uzasadnionych przypadkach Pracownik Kuratorium Oświaty w Warszawie, w uzgodnieniu z bezpośrednim przełożonym, informuje rodziców/opiekunów prawnych małoletnich o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia małoletniego do odpowiedniego organu lub instytucji (prokuratura/policja lub sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej, grupa diagnostyczno–pomocowa stosownie do diagnozy sytuacji).

§ 24.

W przypadkach skomplikowanych lub trudnych, w szczególności związanych ze znęcaniem się fizycznym czy psychicznym lub wykorzystywaniem seksualnym, Pracownik Kuratorium w uzgodnieniu z bezpośrednim przełożonym wskazuje rodzicom/opiekunom prawnym odpowiednie instytucje udzielające pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, informując również o formach pomocy świadczonych przez wskazane instytucje.

Rozdział 8

Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.

§ 25.

1. Osoba wyznaczona, o której mowa w § 8, prowadzi rejestr i przechowuje dokumentację:
 - 1) ujawnionych incydentów;
 - 2) zgłoszonych incydentów i zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.
2. W rejestrze może być wskazany również znak sprawy merytorycznej prowadzonej przez wydział lub delegaturę Kuratorium Oświaty w Warszawie.

Rozdział 9

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet; w tym procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie.

§ 26.

1. Kuratorium Oświaty w Warszawie nie zapewnia małoletnim dostępu do Internetu, w tym za pośrednictwem własnej infrastruktury.
2. Pracownicy Kuratorium Oświaty w Warszawie mogą umożliwiać wgląd do treści z wykorzystaniem służbowego komputera, w tym zasobów dostępnych w Internecie wyłącznie w związku z podejmowanymi czynnościami służbowymi.
3. Podczas oglądu treści, o których mowa w ust. 2, konieczna jest obecność drugiego pracownika Kuratorium Oświaty w Warszawie.

Rozdział 10

Przepisy końcowe.

§ 27.

Standardy wchodzi w życie z dniem podpisania Zarządzenia nr 37 z dnia 14 sierpnia 2024 r. z mocą obowiązującą od dnia 15 sierpnia 2024 r.

Załączniki:

1. Formularz zgłoszenia interwencji.